

Kśw

[KAZANIE I]

[NA DZIEŃ ŚW. MICHAŁA 29 WRZEŚNIA]

ar

<...żydowskiego (w jego) mieście *wsze sława krola wszemogącego i (mowi krol asyr>ski do krola Ezechyjasza, krola żydowskiego, i do lud(a jego...)

3 Awiem, prawi, pwacie w moc Boga waszego, wadzacy (sie s mocą krola moc>niejszego? Usłyszew to krol Ezechyjasz i wszyciek lud jego, *sieks(zy odzienie i) kajac idziecha, pośpieszyczą się do kościoła na modlitwę przed Boga Wszemogącego i 6 poczęcżą się modlić, iżby je Bog zbawił ot mocy krola pogańskiego.

Tegdyż nagle Bog usłuszał modlitwę luda śmier(nego i posłał...)

jim na pomoc anjeła swego świętego, jenże anjeł cs(ny s nieba sleciew i)

9 zstąpiw, prawi, anjeł boży w zastępy pogańskiego (krola, pobił...)

we zborze asyrskiem, to je pogańskiem, sto tysięcy (ośmdziesiąt

ty>sięcy i pięć tysięcy luda pogańskiego. Tako lud boży (przez bożego

12 an>jeła wicieżstwo odzirzeli, a pogani śmirć podjęli, bo (anjeli święci da>ni są nam na odwadzenie naszego wstraszania. A piąte (dani są nam)

anjeli święci na nauczenie naszego nieumienia. (Prawi Tajem)nicach,

15 quod angelus habebat apertum librum. Prawi Tajemnicach:

widziech, prawi, anjeła bożego mocnego s nieb(a sle)ciew,

prawi, postawi prawą nogę na morzy a le(wą na ziemi...>

av

<...fili, recordare,) quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala. A osme <anjeli
 święci dani nam> są na oświecenie naszego sąmnienia. Iudicum: Cum<que
 3 loqueretur angelus> Domini omnia verba haec ad filios Israel, elevaverunt
 <ipsi vocem suam et> fleverunt. Czcie się tako we Księgach Sędskich: Anjeł,
 prawi, święty zstąpi do Galaa ku synom israe/skim – Galaa wyprawia
 6 się miasto plwiących, to je nieustawicstwo ludzi grzesznych – i zmo<wił
 to> słowo: Sam, prawi, przez mię przysiągł jeśm, iż wam chociał
 <jeśm podać zi>emię wrogow waszych, iżbyście ku jich bogom
 9 <nie chodzili; to>go jeście nie uczynili, ale potępiwszy Boga waszego
 <Wszemogącego, pogańskim> bogom modłę jeście wzdawali, przetoż, prawi, dam was
 <wrogom waszym> i w jich włodanie. A gdaż, prawi, anjeł zmowił ta wszyt<ka
 12 słowa, z>ałakachą, prawi, wszem sircem i obietnicę Bogu wzdachą,
 <iżby . . . Bog> się nad nimi smiłował. Toć i jeść to, iże anjeli
 <święci dani są n>am na oświecenie naszego sąmnienia. A dziewiąte dani
 15 <są święci anjeli w towa>rzystwo wiecznego krolewania, gdzież jeść Bog w Troj<cy
 jedziny z swy>mi świętymi, iżbychom jich towarzystwa i niebieskiego krolewstwa <dostąpili, jeg>oż nas
 dowiedzi Bog Wszemogący. Amen.

[KAZANIE II]
[NA DZIEŃ ŚW. KATARZYNY 25 LISTOPADA]

br

- Surge, propera, amica mea, et veni. Ta słowa pisze mądry Salomon, a są
słowa Syna Bożego tę to świętą dziewicę Katerzynę w sławę krola niebieskiego
3 wabiącego. Wstań, prawi, pośpiej się, miluczka m(oja), i pojdz! I zmowił
Syn Boży słowa wielmi znamienita, jimiz każdą duszę zbożną pobudza,
ponęca i powabia. Pobudza, rzeka: Wstań! (Pone)ca,
6 rzekę ta: Pośpiej się! Powabia, rzeka: I pojdz! I (mowi Syn Boży):
Wstań, otbądź, prawi, stadła grzesznego, pośpiej się w l(epsze z do)brego,
pojdz! tamoć do krolewstwa niebieskiego. I m(owi Syn Boży):
9 Wstań! Ale w Świętem Pisani cztwiorakim ludziem, pobudzają je, mowi (Bog)
Wszemogący: Wstań!, pokazuję, iż są grzesznicy cztwioracy; bo mowi to słowo
albo siedzącym, albo śpiącym, albo leżącym, albo uma(r)łym).
12 Siedzący są, jiz się k dobremu obleniają; leżący są, jiz się w(e
z)łem kochają; śpiący są, jiz się w grzeszech zapiekają; umarli są, jiz
w miłości bożej rozpaczają; a tym wszem tet to Bog miłościwy
15 mowi, rzeka: Wstań! I mowi pirzwej siedzącym: Wstań!, jiz się k dobrem(u)
obleniają cztwiorodla: iż na będące dobro nie gładają, iż w
wrzemiennem dobrze lubują, iż czego jim dojć, nie pamiętają, iż
18 o sobie nijedne piecze nie imają, a togodla iż (Boga nie chcą u)z(rzeć,
k dobremu wstać się obleniają, przeto przez (onogo ślepego)
dobrze się znamionują, o jemże pisze święty Łukasz: Caecus se(debat secus viam).
21 Ślepy, bo na będące dobro nie gładał. Siedziesze, bo w dob(rze wrzemiennem lubował);
podle drogi, bo czego jemu było dojć, nie pam(iętał; ubogi, bo u sie)bie
nics dobrego nie imiał. A przeto iż święta Katerzyn(a... dobrego)
24 sąmnienia była, ku głosu Syna Bożego wstać się (nie obleniała)
była. Nota in vita sua in principio: Cum autem Max(entius imperator omnes)
tam divites, quam pauperes ad Alexandriam convocasset, (ut idolis immo)larent,
27 Katerina inquiri iussit celeriter per nuncium, quid haec essent. (Catherina)
statim surgens et signo crucis se muniens, illuc accessit (et imperatorem
in>crepavit, ut in vita narratio patet, sicut melius scis. A wtore: (Wstań!),
30 mowi Bog miłościwy leżącym, jiz się we złem kochają, a tacy
dobrze się przez on(o)go niemocnego paralityka, trudną niemocą urażonego,
znamionują, o jemże pisze święty Łukasz: Offerebant ei, inquit, paralyticum
33 iacentem in lecto. Cui dixit: Surge! et surrexit. Cso nam przez tego niemocnego
na łozku leżącego znamiona? Zawierne nics inego kromie człowieka grzesznego
we złych skutcech prześpiwającego, jenże nie pamiętają dobra wiekujego,
36 obiażał się tomu, csoż jeść wrzemiennego, leniw jeść ku wstaniu czynić
każdego skutka dobrego, qui propter momentaneum (quaestum non ti)met
aeternum supplicium, quod cruciat. Święta Katerzyna (k dobremu)
39 nie mieszkaci jeść stała, we złem nie leżała, asi i ty (... jeż są)
w błędem stadle leżały, ty jeść swoją nauką otwodziła, jakoż
się czcie w je świętem żywocie. Nota de quinquaginta sapientibus, quos a
41 remotis, renuntianos ab imperatore, convertit ad Christum, usque ad illum
locum, quomodo ignibus sunt cremati; in quibus illud mirabile accidit, quod eorum capilli

bv

et vestimenta ab igne illesa permanserunt, sed velut vernalis rosa

facies eorum post ignis incendium apparuerunt. A trzecie to to słowo:

- 3 Wstań! mowi Bog śpiącym, jż się w grzeszech zapiekają, bo grzesznik
w grzeszech zapiekłony jeść jako kłodnik w ciemnicy skowany. O jem<że
prawi święty Łuka>sz: In ipsa nocte erat Petrus dormiens. Require superius in sermone
- 6 <de transfiguratione Domini...> folio. Nota, quomodo surrexit beata Catherina, quae non solum in pec<cato,
sed etiam in inqu)inatione dormire noluit, verum etiam dormientes
ad paenitentiam incitavit, ut patet in Regina et Porphyrio principe
- 9 <m)ilitum, qui audientes de ipsa, qualiter fuit exspoliata et scorpionibus
macerata, et XII diebus in carcere fame et siti macerata, et quomodo post XII
dies per angelos et Dominum visitata et consolata, ad eam in carcerem
- 12 intrantes, et quae de ipsa audierant videntes et consilium beatae Catherinae
sequentes, conversi sunt ad Christum et per palmam martyrii ad Christum
migraverunt. Hic nota de martyrio regine et rotis, quae multa milium occiderunt
- 15 <agmina, et alii sunt> conversi et martyrio ad Christum migraverunt. A cz<twarte
to to *sło>wo mowi Bog: Wstań! umarłym, jż w mi<łości
bożej rozpaczają. Et certe talium infinitus est numerus
- 18 <et non est dom>us, in qua non iaceret mortuus. Et certe v<erba
Domini>: surge, ista nobis significantur per filium vi<duae
unicum, videlicet matris ecclesiae. Tum quae erat mul<titudo
- 21 affectus carit>atis, videlicet multitudo intercedentium ex
<animi affectu> caritatis, ad cuius uberes lacrimas et ad
<multas preces> devotas dicit Iesus: Adolescens, tibi dico, sur<ge,
- 24 et resedit et) surrexit et reddidit illum matri suae, videlicet ecclesiae. Tu
<in desper)atione mortuus non iaceas, sed ad vocem Iesu Christi,
pie excitantis, surge, cavens, ne modo Maxentii imperatoris
- 27 cum ipso desperando ad infernum descendas. Nota ergo, quomodo
imperator Maxentius, cum beatam Catherinam decollari iussisset, et cum
ad mortem duceretur et orasset et in omnibus exaudita fuisset et post
- 30 decollationem de corpore eius lac pro sanguine fluxisset et corpus
eius per angelos in monte Synai sepultum fuisset <et> post mortem eius
imperator non potuit diu vivere, qui per desperationem mortuus fuerat,
- 33 <nam in domest)ico bello cum imperatore Constantino devictus, ab ipso vo<catus
repent)e per pontem in equo currens, de ponte cecidit et cum
<in fluvio periisset>, ad infernum descendit. Et quia in hiis vitiis non sedit nec
- 36 iacuit beata Catherina, sed eius exemplo te Dominus ad idem excitat, ortatur
et vocat, dicens: surge z stadła grzesznego, propera w lepsze z dobrego,
veni do krolewstwa niebieskiego. Amen.

[KAZANIE III]
[NA DZIEŃ Ś. MIKOŁAJA 6 GRUDNIA]

Dilectus Deo et hominibus, cuius memoria
39 in benedictione est. Tymi słowy Mądrość fali świętego Nikołaja
<z sk>utka dwojakiego barzo znamienitego. I fali ji pirzwej z jego <...>

[KAZANIE IV]
[NA DZIEŃ BOŻEGO NARODZENIA].

cr

- <...> idzie tobie krol zbawiciel, izby nas ot wieczne śmirci zbawił. (Salvum rex)
faciet populum suum a peccatis eorum. Tet to, prawi, gdaż przydzie, zbawi l(ud swoj ot)
3 wielikich grzechow. Zawierne nics by nam nie mieszkać, ale by (naszego...)
zbawiciela i jego przyścia pożędać, by on raczył tog(o dnia w na)sza
sirca zawitać i nas wrogow naszych widomych i niewi(domych uchować).
- 6 O nichże mowi Jeremiasz: In descensu Corrozaim ululatum contritionis hostes
audierunt: Fugite et salvate animas vestras. Wystapając z miasta
Korrozaim nieprzyjaciele, to są dyjabli, wrodzy człowieka grzesznego,
- 9 głos są, prawi, skruszenia usłyszeli: Pośpieszycie się, a kamoć na s(uszy będziecie
sie>dzieć, izbyście dusze wasze z-d-ręki wrogow waszych d(yjabłow wywol)nil.
Widzcie, bracia miła, zbawienie, widzcie wielikie Syna Bożego przyjaźni. (To słowo)
- 12 Korrozaim wyprawia się tajnica moja mnie a znamionuje się si(rce...)
tajnymi grzechy skalano i ot tego zbawiciela złymi *uczynań(mi ottargnione)
i w tem to mieście Korrozaim, w piekle wiekujem, śmirtny(mi grzechy zano)rzone
- 15 i utonęło. K niemuż gdaż człowiek grzeszny rozpamię(taję grzechy)
zstąpi, toczu sam siebie wspomnienie, z tajnego sirca (strumienie gor)skich
słez za grzechy wylije i to uznaje, kiegdy zgrzeszył, w kakie wrzemię zgrzeszył,
- 18 kilkokroć zgrzeszył, ktorymi grzechy tworca swego na gniew powabił. A
jakokoli to grzeszny człowiek uczyni, tako nagle sirce jego jemu doradzi,
izby grzechu ostał, swojich grzechow sirdecznie załował i z świętą cyrekwią dzińsia
- 21 zawołał: Veni, Domine! et noli tardare; relaxa facinora plebi tuae Israel! Toć to
i jeść prawda, iże idzie tobie krol zbawiciel, izby nas ot wieczne śmirci zbawił.
A trzecie idzie tobie ubogi, izby ty w ubostwie nie styskował. Jakoż prorok
- 24 Dawid, uznamionaw o jego silnem ubostwie, jeść świadcetwo dał, rzeka: Exivit
homo ad opus suum. Na ktore? Na to, jeż sam zjawia, rzeka: Pauper
sum ego et in laboribus a iuventute mea. Toć ubogi krolewic był, iże
- 27 nie imiał, gdzie by swoję głowę podkłonił. Vulpes foveas habent et volucres
caeli nidos, filius autem hominis non habet, ubi caput suum reclinet. A przeto iże
nie imiał w swem narodzeni, gdzie by swą g(łowę podkłonił),
- 30 togodla przed wołem a przed osłem w jasłkach S(yn Boży położon)
był, bo dziewica Maryja *aż pieluszek dobrych (w to wrzemię)
nie imiała, a togodla ji we złe chustki ogar(nęła. Invenerunt)
- 33 eum pannis involutum et positum in praesepio. Należli ji, prawi, p(ieluszkami)
ogarnienego a w jasłkach położonego. Toć wiem wielikie u(bostwo kroła)
tako csnego, iż jeść tako śmierne przyście i tako śmierne narodzenie Syna Bożego,
- 36 jenże przez początk a Bogiem Oćcem jeść krolewał. Toć i jeść, iże idzie tobie
krol ubogi na to, izby ty w ubostwie nie sty(s)kował. A *trzecie idzie tobie
krol śmierny na to, izby ty nie bujał, izby onogo bujnego kroła dyjabła
- 39 nie naśladował, qui est rex super omnes filios superbiae, quia ut (Augustinus (?)):
Superbia, dicit ipse, omnes virtutes debilitat et enervat, pra(vitates vero multiplicat)
et confortat. Omnino superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper. Nie, nie (bądźmy z
- 42 towarzystwa luda i kroła bujnego, ale bądźmy z towarzystwa kroła śm(iernego, izbychom)

cv

<wstąpili na wy>sokość krolewstwa niebieskiego. Augustinus: An dubitas, dicit ipse, quod non dabit
 <tibi bona sua, qui non> dedignatus est mala tua? Awiem, prawi, rozpaczasz, człowiecze,
 3 <iże nie da tobie> dobra swego, jenże się nie żadał przyjąć lichot człowiecz<y>ch?
 Zaprawdę w czemże ty, człowiecze, możesz bujać, a togo, iże idzie tobie
 krol śmierny, nie chcesz pamiętać? Augustinus in libro de verbo Domini: Si igitur tanta humilitate
 6 se deprimit <tam potens deitas>, superbire in quo audet humana infirmitas? Gdaż się,
 prawi, uśmierzyło tako mocne bostwo, w czem bujać może nasze mdłe
 człowieczstwo? Bo jako mowi Gregorius: Unigenitus Dei apparuit despectus
 9 contume<liarum, ludi>bria illusionum, opprobria passionum, tormenta tolera<vit,
 ut su>perbum hominem doceret humilis Deus. Otoć jesmy <ślyszeli>, iże idzie
 <tobie krol praw>dziwy, bo nikomemu krzywdy nie uczynkał; idzie tobie krol
 12 <wieczny, i>żby ty s nim na wieki krolował; idzie tobie krol ubogi, by ty
 <w ubostwie> nie sty<s>kował; idzie tobie krol śmierny, by ty nie bujał. A przeto
 <mowi ta to sło>wa: Krol twój idzie tobie, iżby ty s nim na wieki wiekom krolował. Jegoż
 krolewstwa domieści <nas Bog Wszemogący. Amen>.

[KAZANIE V] [NA ŚWIĘTO TRZECH KRÓLI].

- 15 <Ubi est, qui> natus est rex Iudaeorum? Święty
<ewangelista> trojaki skutek znamienity pokazuje w tych we trzech
krolech pogańskich: jich żądne krolewica dziewicą porodzonego
- 18 pytanie, jich wierne księżycy pokojnego poznanie: vidimus
stellam eius in oriente a jich rychłe (i szcz)odre krola mocnego odarowanie:
ubi et venimus cum muneribus adorare Dominum. I mowi ewangelista święty
- 21 pod obrazem trzy krolew pogańskich: Gdzie jeść tet, jenże
się narodził, krol żydowski? Bo Pismo tego krolewica
dziewicą porodzonego w trojakiem mieście Pisma
- 24 nazywa krolew luda żydowskiego: w jego dziwnem narodzeni,
w jego uciesznem wielikich cud czynieni a w jego trudnem
umęczeni. I pokazuje ewangelista, iż tet to krol i krolewic niebieski
- 27 w trojakiej rzeczy znamienitej inie wszytki krole zmija, a to w tem, iż
<jeść miłościwiej>szy, iż jeść mocniejszy, iż jeść szczedrzejczy. Uzna<li
oni trze> krole pogańszczy krolewica i krola miłościwego
- 30 <w Betleem ubo>gą dziewicą porodzonego. Nics nie mieszkając,
<gdy gwiazdę> uźrzeli, nagle dary: złoto, kadzidło a mirrę
<wzdać mu...> pośpieszyli, bo krol miłościwiejszy; przed nim pokle(k)li,
- 33 <bo krol mocniejszy>; dary jemu wzdali, bo krol szczedrzejczy.
I pokazuje nam ewangelista święty, iż tet to krol jeść miłościwiejszy, a to w rzeczy trojakiej:
w miłem wabieni, iżbychom pokutę wiernie czynili; w długiem czakani,
- 36 iżbychom się k niemu żądnie pośpieszyli; w rychłem odpuszczeni, iżbychom w jego
miłości nie rozpaczyli. O, kako jeść ty to krole mile powabił, iż jim nową
<gwiazdę poka>zał i zjawił, tako iż nics nie mieszkając, uźrzewszy gwiazdę,
- 39 w drogę są) wstąpili, drogi są nie otłóżyli, w czem radzi Syna Bożego słuszali.
<Et tu ne tardes> converti ad Dominum et ne differas de die in diem. Tako tych krolew
<Syn Boży żądnie tam>o czekał, iż za trzynadzieście dni ot narodzenia jich <...>

dr

.....
 <...wszy>scy naśladować, i <tet to krol miłościwiejszy człowieka swoim
 zło>tem, to je skutkiem miłosirdym, kadzidłem, to je nabożnym modlenim,
 3 mirrą, to je ciała udęczeniem będzie darować i przez ty
 dary miłość Syna dziewiczego może otrzymać. A wtore
 ewanjelista święty pokazuje, iż tet to krol i krolewic <niebieski>
 6 jeść mocniejszy, bo trojaka rzecz krola m<ocniejszego
 po>kazuje: ustawiczne wicieżstwo, mocne <włodycz>stwo,
 wielikie bogatstwo. Ustawiczne wicieżstwo,
 9 sicut dicitur ad Timotheum: Solus potens es, rex regum et dominus
 dominantium, et habet immortalitatem; alii enim reges modica
 infirmitate vel morte vincuntur, sicut dicit magister: Vado mori,
 12 rex sum; quid honor, quid gloria regni? Wtore krola
 wielikiego moc pokazuje csne i mocne włodyczs<two>,
 sicut dicitur Apocalipsis: Exercitus caeli sequebatur eum et habebat in vestimento
 15 et in femore scriptum: rex regum et dominus dominantium
 aby nas przez ty dary krola niebieskiego domieścili.

[KAZANIE VI]
[NA DZIEŃ OCZYSZCZENIA N.P.M. 2 LUTEGO].

dv

Viderunt oculi mei salutare

tuum. Ta słowa pisze święty Łukasz na cześć i na fałę

3 godom niniejszym. A są ta ista słowa znowiona oćcem świętym,

jemuż biesze imię Symeon, święty, prawdziwy, bogobojny. Awa tych słów

⟨wykład z języka łacińskiego w polski jeść taki: Widzienie, prawi, oczy moi

6 ⟨zbawienie twoje⟩, toczu syna twego. Ta to słowa tet to ociec święty Sy<meon

powiada na i)mię Bogu Oćcu Wszemogącemu, iż jeść sesłał syna swego na

⟨zbawienie po⟩kolenia człowieczego. I powiada nam dwoje w tych słowach święty

9 Symeon: swoje przezmierne ucieszenie a Syna Bożego sławne

przejawienie, swoje przezmierne ucieszenie z widzenia Syna Bożego. Mowi:

Viderunt oculi mei Syna Bożego sławne przejawienie, ⟨ilkoż⟩ do ⟨widzie⟩nia ⟨SynaBoże⟩go,

tuum, gdzież zbawienie

12 twoje. I powiada nam tet to ociec święty Symeon swoje przezmierne ucieszenie

ilkoż do widzenia, bo mowi: widzienie oczy moi zbawienie twoje.

Rozmąjite widzenie nałazimy w Świętem Pisani Boga Wszemogącego:

15 owa ji pirzwej widział Habraham pod obrazem trzy męży po drodze

idącego; a wtore ji widział Mojżesz we krzu połającego; a trzecie

ji widział [widział] Ezechyjel na wysokiem stolcy siedzącego;

18 a czwarte ji widział święty Jan pod obrazem barañca śmiernego;

a piąte ji widział tet to ociec święty Symeon pod opłcenim człowiecz⟨ym...⟩